

Кретов К.О.,

студент III курсу факультету мистецтв
ВП «Миколаївська філія Київського
національного університету культури
і мистецтв»;

Науковий керівник: Гарбар Г.А., доктор
філософських наук, професор кафедри
музичного мистецтва ВП «Миколаївська філія
Київського національного університету
культури і мистецтв», м. Миколаїв

ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ

Перш ніж розпочати розмову по суті, необхідно увійти в дискурс сьогоденної повістки електронної комерції, зрозуміти ключові поняття та навести приклади.

Почнемо з технології блокчейн («Blockchain»), яка наразі являє собою нових подих у галузі фінансової економіки.

Blockchain (перекладається з англійської як ланцюжок блоків) – це децентралізована база даних, що впродовж свого існування зростає та зберігає цей ланцюжок (записів, транзакцій тощо..). Більш простими та зрозумілими словами, блокчейн це подвійна (має колонку дебету та кредиту) книга обліку.

Книга обліку (англійською «ledger») – це документ, файл або база даних, що засвідчує операції за рахунками, боргові зобов'язання та наявні активи в грошовому вимірі.

Невзаємозамінні токени (англійською NFT) – це особливий вид криптовалюти, які на відміну від традиційного підходу не є взаємозамінним, тобто існують в своїй мережі, виключно в одному екземплярі. Такий підхід дозволяє зберігати та підтверджувати право на власність цифрових витворів мистецтва.

Історія Блокчейн розпочинається з 1991 року, коли вперше було досліджено теоретично, можливість запровадження такого ланцюжка блоків, з ціллю отримати базу даних, де часові позначки документів неможливо спотворити чи пошкодити. Проте нас цікавить саме 2008 рік, коли людина чи група людей під псевдонімом Сатоші Накамото, вперше опублікували записи про намір розробити мережу обробки транзакцій активів за допомогою криптографії та блокчейну. Вже за рік було представлену першу та наразі найвідомішу криптовалюту під назвою Біткоїн (Bitcoin), в ній було вирішено проблему подвійної книги обліку без застосування централізованих вузлів та сервера. Відтоді ця технологія, яка була покладена в основі створення цього електронного активу, стала взірцем для майбутніх його аналогів, та її застосувань в галузі мистецтва.

На сьогодні ринок криптовалют є дуже актуальним. Для поширення продажу та обміну мистецтва використовуються так названі невзаємозамінні токени (NFT-tokens). NFT токени це одиниця розрахунку в книзі обліку. Чого

саме цей вид цифрових активів набув такої популярності серед представників мистецтва? На мою думку це зв'язано з тим, що їх можна створювати з урахуванням дефіциту, роблячи одиницю мистецтва оригінальною та неповторною з унікальним цифровим підписом, свого роду це як отримати автограф у відомої людини, або придбати картину з підписом його автора у єдиному екземплярі. В свою чергу право на власність та ідентичність можна перевірити переглянувши книгу обліку (блокчейн). Технологія блокчейну стала використовуватися в галузі мистецтва, саме завдяки її здатності забезпечувати унікальні ознаки володіння цифровими активами, такими як підписи та криптографічні шифрування.

Історія цих активів розпочинається в 2012 році, коли ізраїльський математик Мені Розенфельд розробив першу концепцію активів подібних до тих, що ми маємо зараз. Мені назвав цю концепцію «кольорові монети». Проте в той час технології блокчейн, ще не набули необхідних в технологічному плані обертів. Однак ця ідея окреслила майбутній шлях для мистецької комерції та відкрила поле для експериментів в майбутньому.

Хочеться розпочати з найбільш поширеного виду, а саме художньо-образотворчого мистецтва. Ця галузь зазнала найпершого впливу та невзаємозамінні токени набули в ній найбільшого поширення. Наведу приклади робіт з використанням цієї технології для подальшої реалізації.

«Повсякденності: Перші 5000 днів» – це витвір цифрового мистецтва, що створив американський художник Майк Вінкельман. В цьому році цей твір був проданий на аукціоні за більш ніж 69 млн. доларів (по курсу 1 етер = 1630 доларів). Перші 5000 днів – це картина, що складається з п'яти тисяч робіт, які були опубліковані в інтернеті цим художником з 2007 року. На аукціоні, де виставили цю роботу приймали оплату за неї виключно у криптовалюті етер (ефір, etherium).

Звернемо увагу на музичну галузь. Ця індустрія за час свого існування пережила багато трансформацій. На початку минулого століття від платівок, касет, стрічок, до компакт-дисків наприкінці. Наш час вже дозволяє завантаження та потокову передачу аудіо. Незважаючи на легку доступність для користувачів, доходи музикантів при цьому все ще не зростають, більшість артистів все ще не заробляють на своїй музиці. За допомогою невзаємозамінних токенів перед артистом відкривається можливість публікування своїх творів та їх реалізація у комерційних цілях без посередництва обтяжливих ланок (наприклад музичних видавництв) з ціллю отримати в якості винагороди криптовалютні активи. У музичному світі NFT можна визначити як рідкісний предмет колекціонування, який зберігається в цифровій книзі обліку. Музиканти можуть самі створювати NFT, щоб виставляти їх на аукціон для своїх шанувальників, які платять за допомогою криптовалют, таких як Bitcoin, Ethereum та інші.

Також завдяки технології розумних контрактів з'являється можливість прямий авторських відрахувань правовласникам. Блокчейн дозволяє всередині своєї розподіленої бази даних зберігати всі необхідні данні, реєструвати

транзакції та дані без посередництва сторонніх організацій та посередників. Ця технологія вирішує проблему правильної статистики, кількість грошей, що повинні отримати музиканти за свої твори.

За використанням та виплатами по музиці або іншим інтелектуальним контентом на радіо, телебаченні, концертах та інтернеті слідкує масштабна мережа авторських товариств. Але блокчейн, що до цих пір використовувався ентузіастами в банківських та фінансових сферах, здатен здійснити справжню революцію в музичній індустрії. Завдяки принципу свого існування, а саме принципу децентралізації та розподіленості, створюється довірений реєстр, який потенційно може здійснити миттєві та абсолютно прозорі авторські відрахування митцями, що безпосередньо приймали участь в створенні музичного твору напряму від шанувальників.

Зрозуміло, що процес трансформації відбувається не одномоментно, проте нові сервіси, засновані на технології блокчейн, допоможуть усім гравцям цього ринку створити альтернативу традиційним моделям відносин в цій сфері, при якій більша частина прибутку відходить лейблам дистриб'юторам.

Але з іншої сторони не всі музиканти готові позбутися дорогих посередників, оскільки ті виконують важливі функції, такі як менеджмент, піар, організація концертів і таке інше, котрі частіше за всього не підсилені рядовому музикантові.

Можна зробити висновок, що загалом ситуація з криптовалютою в Україні вельми позитивна, кожна восьма людина в нашій країні є власником цифрових активів, що в свою чергу виводить нас на перше місце в світовому рейтингу володіння криптовалютою, у відсотковому вимірі Україна має 12.7%.

Європейський футбольний клуб FIFA ФК "Динамо" (Київ) Київ став першим футбольним клубом, який буде використовувати NFT як квитки на свої матчі.

"Проект токенизації "Динамо" (Київ) уже зарекомендував себе як наймовірніше перспективна франшиза, оскільки клуб розробляє нові способи взаємодії зі своїми фанатами, спільнотами та партнерами, — вважає Грег Консільйо, співзасновник Moonwalk, колишній керівник Ticketmaster. — NFT-квитки — це один із багатьох аспектів екосистеми винагород, яку "Динамо" запускає разом із Moonwalk. Можливість збирати ігрові NFT, що також будуть використовуватися як квитки, відкриває низку інших захоплюючих можливостей для шанувальників клубу".

Найбільша міжнародна біржа і відома українська артистка Тіна Кароль оголошують про співпрацю в рамках створення та випуску робіт співачки. Робота Тіни Кароль буде виставлена на аукціоні в перший тиждень запуску платформи в рамках кампанії «100 creators», приуроченої до запуску маркетплейсу Binance NFT.

Співачка DaKooka стала першою артисткою в Україні, хто випустив власні NFT. Вона продає п'ять своїх хітів: «Someone and Noone», «Герой», «Помри, якщо мене не любиш», «BE42EP» і «Виходь з води сухим». Покупці отримають оригінальний WAV файл цих пісень.

Наступною, хто вирішив оцифрувати свою творчість стала реперка Alyona Alyona. Вона продала головний трек свого альбому Galas у вигляді NFT. Стартова ціна складала 0,08 ETH, а продали NFT за 2,775 ETH — станом на 27 травня це близько \$7750 (приблизно 213 тисяч гривень). Крім пісні, власник NFT-токена отримав його обкладинку і довічний квиток на всі сольні концерти з можливістю когось запросити з собою. Виконавиця вирішила не втрачати часу даром і поспішила записати ще один трек, але вже спільно з групою "Океан Ельзи", який також надійшов у продаж у вигляді унікальних токенів. За першу добу було продано 50 токенів вартість від 100 до 10 000 грн.

Український гурт KAZKA випустив пісню під назвою "М'ята" у вигляді невзаємозамінного токена. За кілька днів вартість треку зросла до \$90 тисяч на платформі proof-of-love.com і збільшується. Стартова ціна на відео становить \$10 тисяч. Незабаром музиканти планують розмістити у мережі повноцінну колекцію — токени із містичними сюжетами із кліпу з учасниками гурту.

Вперше у світі в Україні на музичний фестиваль Atlas Weekend. квитки будуть доступні для купівлі в NFT-форматі. Дизайн NFT-квитків був розроблений українським моушн-дизайнером Едуардом Михайловим. Найбільший в Україні музичний фестиваль продав на аукціоні довічний VIP-абонемент у вигляді незамінного токена (NFT). Довічний VIP-абонемент пішов із молотка за \$1200. Його власник отримав право безкоштовного VIP-входу на Atlas Weekend 2021 та всі наступні фестивалі, лімітовані набори Мерч Binance і Atlas Weekend, автограф одного з хедлайнерів фестивалю 2021

Для власного розвитку пропоную переглянути курс під назвою «Все про блокчейн, біткоїн та криптовалюти» цей курс був вироблений спільно з найкрупнішою крпиптобіржею світу «Binance» та міністерством цифрової трансформації України.

Список використаних джерел:

1. Blackmon M. NFTs Are Taking Off in the Music Industry. What's an NFT? [Електронний ресурс] / MALEN BLACKMON // Dallas observer. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.dallasobserver.com/music/how-are-nfts-changing-the-music-industry-also-what-the-hell-is-an-nft-12012567>.
2. Botz A. Is blockchain the future of art? Four experts weigh in [Електронний ресурс] / Anneli Botz Botz // Artbasel. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://artbasel.com/news/blockchain-artworld-cryptocurrency-cryptokitties>.
3. Distributed Ledger Technology: beyond block chain [Електронний ресурс] // Government Office for Science. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/492972/gs-16-1-distributed-ledger-technology.pdf.
4. Nakamoto S. Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System [Електронний ресурс] / Satoshi Nakamoto // Bitcoin Org. – 2008. – Режим доступу до ресурсу: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>.

5. NFT – хайп чи майбутнє? [Електронний ресурс] // Binance. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.binance.com/uk-UA/blog/nft/nft--хайп-чи-майбутнє-421499824684902765>.
6. Балашова Л. Українці посіли перше місце у світі з володіння криптовалютою [Електронний ресурс] / Люба Балашова // НВ Бізнес. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://biz.nv.ua/ukr/finance/skilki-ukrajinciv-volodiyut-kriptovalyutoyu-novini-ukrajini-50186918.html>.
7. Київське «Динамо» стане першим спортивним клубом у світі, що продаватиме NFT-квитки [Електронний ресурс] // Binance. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.binance.com/uk-UA/blog/всі/київське-динамо-стане-першим-спортивним-клубом-у-світі-що-продаватиме-nftквитки-421499824684902072>.
8. Легалізація криптовалюти в Україні: зрада чи перемога? [Електронний ресурс] // Binance. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.binance.com/uk-UA/blog/ecosystem/легалізація-криптовалюти-в-україні-зрада-чи-перемога-421499824684902780>.
9. Сабініч А. Що таке NFT і чому всі про це говорять? [Електронний ресурс] / Андрій Сабініч // Токар. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://tokar.ua/read/44528>.
10. Старт продажу перших у світі NFT-квитків на музичний фестиваль: Atlas Weekend [Електронний ресурс] // Binance. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.binance.com/uk-UA/blog/всі/старт-продажу-перших-у-світі-nftквитків-на-музичний-фестиваль-atlas-weekend-i-binance-збирають-друзів-421499824684902279>.
11. Тіна Кароль стане першою українською співачкою, яка випустить NFT [Електронний ресурс] // Binance. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.binance.com/uk-UA/blog/all/%E2%80%8BТина-кароль-станет-первой-украинской-певицей-которая-выпустит-nft-на-маркетплейсе-binance-nft-421499824684902157>.